

MICALET TEATRE

Peripècies a la cort

Josep M. Morrerres

Dibuixos de Mabel Piérola

Premi de Teatre Infantil Xaro Vidal - Ciutat de Carcaixent

ACTE I

(L'escena representa el menjador d'un hostal a la vora del port de Messina. És una sala espaiosa, amb taules i cadires rústiques, i una llar de foc al mig, a terra, on els estadants s'acosten per rostir la seva vianda en unes llargues asts de ferro que hi ha a l'efecte. S'hi accedeix per una porta que hi ha dalt d'una escala. A la sala hi ha mitja dotzena llarga d'estadants, asseguts a les taules.)

HOSTALER. *(Des de dalt de l'escala, força animat.)*

Passeu, passeu, bona gent, forasters, mariners, tractants de bestiar, mercaders, dones de vida més o menys alegre, homes de passat tèrbol, present poc clar i futur incert. Sigueu benvinguts a la ciutat de Messina, on el rei té establerta la seva cort i on es pot trobar de tot. Potser fins i tot hi podríeu trobar un hostal més net i més confortable, amb una hostalera més bonica i complaent, però cap de més discret.

Aquí, mentre es tingui la bossa prou plena per a pagar l'estada, no filem prim i tothom hi és admès.

HOSTALERA. (*Anant de taula en taula repartint gerres de vi.*) Aquí, qui vol menjar, ha de pensar a portar-se la teca, perquè no vull feina. D'aquesta manera, ningú no té motiu de queixa: qui s'ha portat vedella, menja vedella, qui s'ha portat be, be, qui conill, conill, i qui s'ha de conformar amb gat, es conforma amb el gat que ha caçat al carrer.

(Els estadants riuen. Entra el FILÒSOF, amb un sac de viatge a coll i un paquet a sota el braç. En aquest moment, es produeix un petit aldarull. El SOLDAT s'apropia d'una gerra que anava destinada a uns altres, aquests protesten, hi ha empentes, crits i el SOLDAT es posa amenaçadorament la mà a l'espasa. Tot acaba en un foc d'encenalls. L'HOSTALER ha fet veure que no s'adonava de res.)

HOSTALERA. (*Al FILÒSOF, fent fora uns altres estadants menys distingits, el fa seure a la taula veïna del SOLDAT.*) Seieu aquí, mestre, a la vora del foc. Així podreu rostir la vostra vianda, si

és que en porteu. No us preocupeu d'aquests desgraciats: ens porten més maldecaps que beneficis.

FILÒSOF. Molt agraït, senyora. No voldria ser cap molèstia. Qualsevol racó és prou bo per a mi, mentre em serviu un got de vi i em deixeu rostir aquest bocí de be que m'he dut.

HOSTALERA. (*Ben alt, per tal que tothom la pugui sentir.*) Senyora, m'ha dit senyora. Us adoneu, colla de bergants? D'això se'n diu tenir educació i bones maneres. (*I al FILÒSOF, en un to més cordial.*) D'on veniu, mestre?

FILÒSOF. (*Amb certa solemnitat, amb ganes de fer-se escoltar.*) D'on venim tots els mortals, del ventre d'una dona. No em dec a cap pàtria, si és que això és el que voleu saber, i mai no he servit cap senyor que no fos la Veritat.

SOLDAT. (*Amb sornegueria.*) Una resposta simple per a una pregunta simple, com hi ha Déu!

HOSTALERA. Potser, si no és demanar massa, em podreu dir on aneu.

SOLDAT. No és que n'hagi de fer res, però ja sabeu com són les dones, no es poden estar de tafanejar.

FILÒSOF. Allà on em porten els passos. El camí i la vida estan plens de sorpreses i ningú no pot

saber on estarà demà. Faig camí, vaig d'una ciutat a una altra, m'aturo on sóc ben acollit i marxo d'on faig nosa.

HOSTALERA. Parleu d'una forma força estranya, mestre. A què us dediqueu?

FILÒSOF. (*Orgullós de la seva condició.*) Sóc filòsof. He sentit dir que el rei de Sicília és un home just...

HOSTALER. (*Encara des de dalt de l'escala, sarcàstic, provocant les rialles dels estadants.*) Just, just..., jo més aviat diria que justet.

HOSTALERA. (*Provocant més rialles.*) Diguem-ne que limitat. Amb bones intencions, això sí, que d'això tots els que manen en van plens.

FILÒSOF. (*Molt seriós, sense fer cas de les malediccions.*) Un home just i generós, prudent en les seves decisions, que sap apreciar un bon consell. No seria cap disbarat, doncs, imaginar que abans que no ens pensem pugui viure sota el seu sostre i menjar del seu pa.

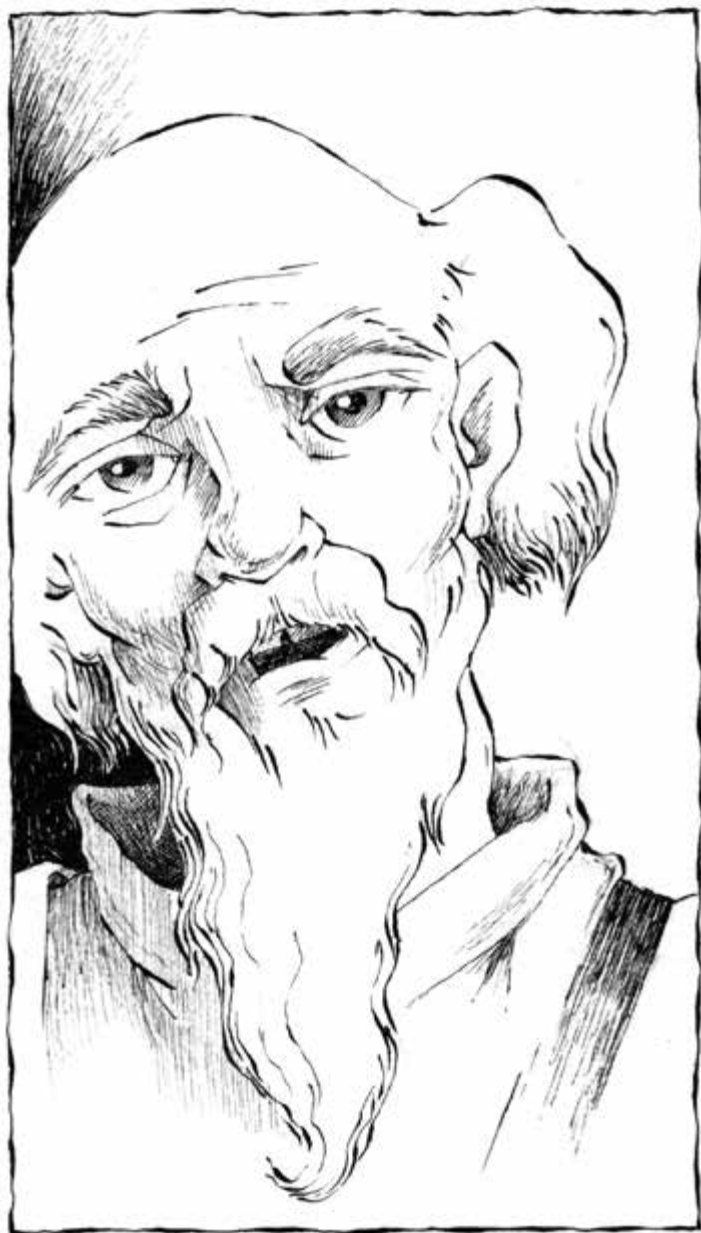
HOSTALERA. (*Bel·ligerant, tot d'una.*) El millor rei és el que està lluny, deixeu-me que us ho digui! Reis, emperadors, papes, nobles, tots són sangoneres que ens xuclen la sang als pobres! Què en traiem, nosaltres, de tota aquesta gentassa? Només maldecaps!

HOSTALER. (*Encara des de dalt l'escala.*) Filòsof, aquesta sí que és bona! He conegut entabanaadors de tota mena, però mai fins ara m'havia topat amb un filòsof. I es pot saber què és el que fa un filòsof per guanyar-se el favor dels reis?

FILÒSOF. (*Amb afany didàctic, com aquell que ha de respondre sovint aquesta pregunta.*) Un filòsof és algú més expert a fer preguntes que a donar respostes, més escèptic que dogmàtic, més amant dels dubtes que de les certeses, que s'ofereix de guia a aquells que el volen acompanyar i que intenta explicar quin és el sentit de la vida de les persones, si és que n'hi ha d'haver algun.

HOSTALER. Més expert a fer preguntes que a donar respostes, vatua el món! Doncs sí que sou una ajuda, els filòsofs. (*Sarcàstic.*) I només és per als reis que reserveu la vostra saviesa, només ells poden beneficiar-se dels vostres consells.

FILÒSOF. (*Impassible.*) De cap manera. Els filòsofs som com els arbres dels camins, que ofereixen la seva ombra a tothom que s'hi acosta; ens agrada conversar amb la gent, ja siguin prínceps, reis, jornalers, pagesos o tafurs, i no desaprofitem cap ocasió per compartir-hi els nostres coneixements i fer que les persones reflexionin i prenguin cons-

ciència de la seva condició. Un hostel o una taverna són, per a nosaltres, llocs tan estimulants com l'aula d'una universitat, i un públic rústec i il·letrat, com un de clergues i doctors.

HOSTALERA. (*Amb ironia.*) I ens en podríeu oferir una mostra, d'aquesta saviesa que posseïu?

FILÒSOF. (*Després d'escurar-se la gola, en un to professoral.*) El nostre objectiu, a la vida, hauria de ser la felicitat, en això hi podem estar tots d'acord, no? Els homes i les dones han de provar de ser feliços i, si se'n surten, poden dir amb tota seguretat que la seva existència ha estat profitosa, i si no, han d'admetre que han fracassat, que han desaprofitat l'única oportunitat que se'ls havia donat.

SOLDAT. Quina bestiesa! La felicitat no depèn de nosaltres mateixos: hi ha qui neix en bona estrella i hi ha qui no. He participat en cent guerres, he lluitat en mil combats, i em podeu dir què n'he tret, de tot plegat? No res. Una trista i miserable pensió que no m'arriba ni per a pagar aquest vi aigualit.

(La resta d'estadants celebren la sortida del SOLDAT amb una rialla general.)

FILÒSOF. (*Indiferent a les rialles.*) És cert que la vida t'ofereix coses bones i coses dolentes, motius d'alegria i de tristesa, però cadascú ha d'aprendre a ser feliç malgrat tot. Hi ha gent que es pot sentir molt desgraciada estant envoltada d'amics i hi ha qui pot ser feliç en la solitud del desert; hi ha gent que, podrida de diners, se sent miserable i n'hi ha que no necessita res per a sentir-se el més ric dels homes.

SOLDAT. No digueu bajanades, per l'amor de Déu! No pot ser el mateix que et trobis una bossa plena de monedes que perdre tot el que posseeixes en una timba, no pot ser el mateix aconseguir els favors d'una dona bella que ensopegar amb un malànima que t'estomaca de valent.

FILÒSOF. (*Sense aixecar la veu, fent un notable esforç per ser amable, per més que es nota que no li agrada gens el to del SOLDAT.*) La felicitat de les persones no depèn d'allò que els passa, sinó del seu equilibri interior. Hem d'aprendre a ser feliços de la mateixa manera que aprenem a llegir i a escriure; hem d'aprendre a ser feliços de la mateixa manera que aprenem a mirar les coses i a descobrir la bellesa del món.

SOLDAT. (*Malagradós.*) Esteu ben sonat, no dieu res més que bestieses. Pots ser feliç o no ser-ho,

i no pots fer-hi res. Si les coses et van bé, ets feliç, si les coses et van malament, no ho ets: és així de senzill.

FILÒSOF. (*Respira profundament abans de contestar.*) No, no és tan senzill. Mai res no és senzill. El secret és acceptar el bé i el mal amb el mateix ànim, sense immutar-se. Quan viatges, ensopagues amb bona gent i amb gent malagradosa, parles amb gent entenimentada i amb gent que no veu més enllà del seu nas, però mai no has de deixar que això t'afecti.

HOSTALERA. Vaig conèixer el cas d'un comerciant, un veí de Messina, que es podia considerar un home afortunat, a qui les coses li anaven bastant bé, que vivia confortablement. Fins que un dia els fets se li van girar en contra: una tempesta va engolir els vaixells en què havia invertit tot el seu capital, un incendi li va cremar la casa i el banquer a qui havia confiat els seus estalvis va fer fallida i ho va perdre tot. Creieu que aquest veí nostre tenia gaires motius per a ser feliç?

FILÒSOF. Si aquest veí vostre només era ric perquè posseïa monedes d'or, vaixells, cases o terres no era realment ric sinó que era esclau de les seves possessions: fer dependre la nostra felicitat

d'uns béns que podem retenir o que podem perdre és tan insensat com voler omplir d'aigua un cistell.

(El FILÒSOF clava un tros de cuixa de be en un ast i el posa a rostir a la llar de foc.)

FILÒSOF. Menjar bé, em fa sentir bé, però compartir allò que tinc amb les persones que m'acompanyen encara em fa sentir millor. Què vol dir, això? Que per a ser feliç no necessito res que em vingui de fora, que la felicitat està dins meu.

SOLDAT. No sou més que un vell garlaire, sabeu parlar molt bé, però estic segur que no sou conseqüent amb això que prediqueu.

FILÒSOF. *(Concentrat a rostir el be.)* Ho procuro.

SOLDAT. *(Burleta, buscant la complicitat dels presents.)* Ho procura! El vell sonat ho procura! Anem a veure si se'n surt.

(Amb l'habilitat de qui està acostumat a fer-ho, abans que el FILÒSOF hagi pogut fer res per evitar-ho, el SOLDAT li talla amb un ganivet el cordó amb què subjecta la bossa on porta les monedes i se les embutxaca.)